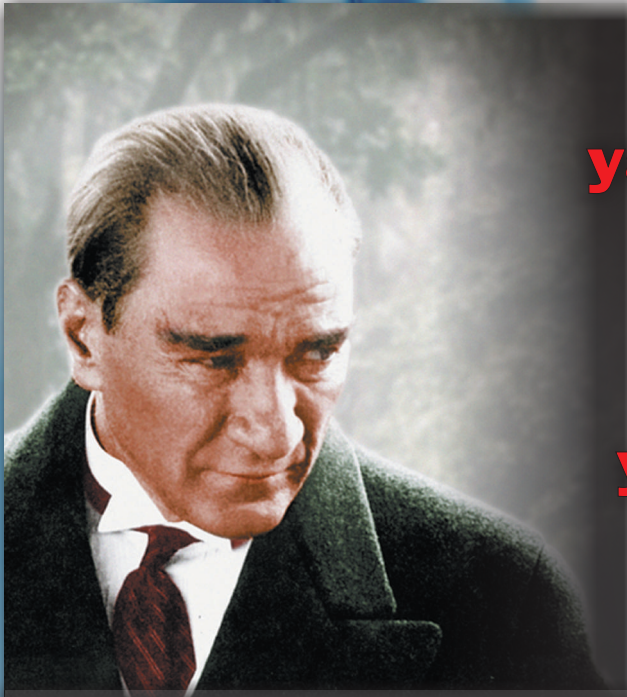




**TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ**  
**GENEL BAŞKANLIĞI**

**YEREL YÖNETİM**  
**ADAYLARIMIZDAN**  
**BEKLENTİLERİMİZ**





**“ Bir milletin  
yaşlı vatandaşlarına  
ve emeklilerine  
karşı tutumu,  
o milletin  
yaşama kudretinin  
en önemli  
göstergesidir.”**





# TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

## MAHALLİ YÖNETİM ADAYLARIMIZDAN BEKLENTİLERİMİZ

**ÖNSÖZ / KAZIM ERGÜN - GENEL BAŞKAN 1**

**MAHALLİ İDARELER HİZMETLERİNDE**

**EMEKLİLER VE YAŞLILAR / 2**

**Av. CAFER TUFAN YAZICIOĞLU - TÜED HUKUK DANIŞMANI**

**EMEKLİLERİN; SEÇİM BİLDİRİGELERİNDE,**

**GÖRMEK İSTEDİKLERİ VE MİTING MEYDANLARINDA**

**SİYASİLERİN AĞIZLARINDAN DUymAK İSTEDİKLERİ / 5**



## ÖNSÖZ

2024 Yerel Seçimlerinin; milletimize, ülkemize ve emeklilerimize hayırlı olmasını temenni ediyoruz. Bu seçim sürecinde de, emeklilerimizin titizlikle izleyeceği hususlar vardır. Öncelikle; siyasilerin seçim meydanlarında emeklilerden ne kadar söz ettiklerini, emeklilere yönelik programların ve vaatlerin seçim bildirgelerinde ne kadar ağırlıklı olarak işlendiğini, meydanlardaki siyasi nezaketi titizlikle izleyeceğiz.

Emeklilerimizin son derece hassas olduğu konuları ve yaşamlarının daha kaliteli olabilmesi için beklentilerini, yerel yönetimlere aday olan siyasilerin bilmesini istiyoruz. Evet, emeklilerimizin talepleri, çözüm bekleyen sorunları var. Dileğimiz bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini seçim meydanlarında siyasilerimizin ağızlarından duyabilmek. Emekli; kadir, kıymet bilir. Kendisine uzatılan eli, gösterilen samimiyeti asla karşılıksız bırakmaz. Sorunlarının çözümü için yapılan çalışmaları, planlamaları, vaatleri de takdir etmesini bilir.

Bundan önceki seçimlerde de; gerek iktidar, gerekse muhalefet partilerinin emekliye yönelik bütün vaatlerini ve programlarını dikkatle takip eden ve her birini takdir eden emeklilerimiz, bu samimi yaklaşımlara her zaman yine emekliye yakışan nezaket ve üslupla karşılığını vermiş, şükranlarını sunmuştur.

Bu ülkenin imarında; alın teri, el emeği, göz nuru olan emeklilerimiz artık sorunları için kimseye el açmak değil, hak ettiği değeri görmek istiyor. Okullarında, fabrikalarında, sanayi tesislerinde, karayollarında, demiryollarında, limanlarında, hava alanlarında, kısacası ülkemizin her karışında alın teri olan emeklilerimiz; artık o yollarda başı dik, gururla yürümek istiyor, saygı görmek istiyor.

Büyük önderimiz Atatürk, emeklilerimize ve yaşlılarımıza gösterilmesi gereken saygının gerekliliğini şu şekilde ifade etmiştir:

“Bir milletin yaşlı vatandaşlarına ve emeklilerine karşı tutumu, o milletin yaşam kudretinin en önemli kıstasıdır. Mazide muktedir iken bütün kuvvetiyle çalışmış olanlara karşı minnet hissi duymayan bir milletin, istikbale güvenle bakmaya hakkı yoktur.”

Emeklilerimiz bütün bu hassasiyetler içerisinde, gençlerimize ve çocuklarımıza da örnek olacak bir seçim atmosferinin yaşatılmasını da öncelikli talepleri arasında saymaktadırlar. Toplumumuza yakışan nezaketi, birlik ve kardeşlik anlayışını seçim meydanlarında da görmek istiyoruz. Gelişmiş, medeni bir toplum olmanın ilk adımı bizce; saygı ve nezaketten geçer.

**Kazım ERGÜN**  
Genel Başkan



## MAHALLİ İDARELER HİZMETLERİNDE EMEKLİLER VE YAŞLILAR

Av. Cafer Tufan YAZICIOĞLU / TÜED Hukuk Danışmanı

Bir mahalli idareler seçimleri daha yaklaşıyor. Mahalli idarelerin emekli ve yaşlıya bakış açıları ve hizmetleri önemlidir. Emeklimizin ve yaşlımızın her an yanında olan mahalli idarelerdir. Doğal ve kültürel mirası koruyup yaşatacak, ulaştırma ve alt yapı hizmetleri verecek olan onlardır. Kentsel tasarımı planlayacak olan da onlardır. Sosyo-kültürel yapılar oluşturarak yaşamı güzelleştirecek olan, insana ve insanın can dostlarına sahip çıkacak ilk kamu kurumu onlardır. Mahalli idareler de; Belediye Başkanları, Belediye Meclis Üyeleri ve İl Genel Meclis üyeleri seçilmiş üyelerdir. Bu seçilmiş üyelerin emekli ve yaşlıya sahip çıkacak zihniyete sahip olması önem kazanmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü 2005 yılında “Yaşlı Dostu Kent Projesi” başlatmıştır. Yaşlı Dostu Kentte;

- 1-Dış Mekanlar ve Binalar
- 2-Ulaşım
- 3-Konut
- 4- Sosyal Katılım
- 5- Toplumsal yaşama dahil olma ve toplumun yaşlıya saygısı
- 6- Vatandaşlık görevini yerine getirme ve iş gücüne yaşlının katılımı
- 7-Bilgi edinme ve iletişim
- 8-Toplum desteği ve sağlık hizmetleri kriterleri öne çıkarılmıştır.

Mahalli idareler bu kriterleri uygulayacak, geliştirip iyileştirecektir. Yapılanlar emekli ve yaşlılarımızla birlikte değerlendirilecektir. Aktif yaşlanmaya olanak sağlayan bir çevre olmazsa olmazdır. Mahalli idareler emekliye hazırlık projeleri geliştirmelidirler. Boş zaman uğraşları; Okuma, spor yapma, müzik dinleme, tatil yapma imkanına kavuşmayı kapsar. Hobi bahçeleri yaşlımızı aktif tutacaktır. Gezebilecekleri, birlikte eğlenebilecekleri, torunlarını getirebilecekleri park ve bahçeler, sosyal tesisler yaşamaya ve yaşlanmaya uygun çevre koşullarıdır.



Aktif Yaşlanma Endeksi, istihdam, topluma iştirak, bağımsız, sağlıklı ve güvenli yaşam, aktif yaşlanmaya uygun kapasite ve olanaklara sahip çevre kriterleri ile ülkeleri ve mahalli idareleri değerlendirmektedir. Anayasamızın 10.maddesi yaşlılarımız için pozitif ayrımcılık getirmiştir. Bu düzenleme mahalli idare yöneticilerimizin yaşlılarımız için hizmet yapma ve onlara özel hizmetler sunma imkanını yaratmıştır. Birleşmiş Milletlerce “Yaşlı Hakları” tespit çalışmaları yürütülmektedir. Mahalli İdareler bu çalışmalara destek vermeli, yaşlı ve emeklilerin örgütlenmelerine imkan yaratmalıdırlar. İhtiyaç, sorun ve beklentiler tespit edilecek ve çözüm üretilecektir. Sağlık, eğitim ve istihdama erişimde fırsat eşitliği yaşlılar için yaratılacaktır. Kamu binalarına, sağlık yapılarına, sosyal tesislere, üniversitelere, toplu taşıma araçlarını erişilebilirlik önemlidir. Yaşlı ve emekli meclisleri oluşturulmalı, onların tecrübelerinden yeni nesillerin yararlanması için önü açılmalıdır.

Mahalli idareler yaşlının bakımını sağlamakla görevlidirler. Bu görevin önümüzdeki dönemde daha da artırılacağı açıklanmıştır. Yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezleri, gündüzlü bakım merkezleri, yatılı bakım merkezleri oluşturulacak, evde bakım hizmeti verebilecek hizmet üniteleri oluşturulacaktır.

Sağlığa erişimde ambulans hizmeti çok önemlidir. Hizmetler verilirken onlara erişilebilmeli ve hizmetler daima çeşitlendirilmelidir. Sosyal hizmet desteği verilirken, yaşlılarımız için toplumsal farkındalığın artması şartları yaratılmalıdır. Yaşlı ve emeklimiz toplumsal ve kamusal yaşamın içinde aktif olarak yer alacak, kendi sorunlarını ortaya koyarken onlara çözüm üretmek için karar alma mekanizmalarına her düzeyde etkin katılacaktır. Kaliteli toplum temelli hizmeti ilk verecek mahalli idarelerdir. Yaşlılığa dayalı ayrımcılık ile mücadele edecek onlardır.

Hayat boyu öğrenimde mahalli idarelerin rolü önemlidir. Yaşlıların deneyimlerinden genç nesillerin istifade etmesini sağlayacak etkinlikler planlanırken, nesiller arası dayanışma sağlanacaktır. Evde çalışma, kısa süreli çalışma gibi yaşlı istihdamına imkan verecek istihdam şekilleri planlanacaktır.

Yaşlı yoksulluğunu ortadan kaldıracak sosyal koruma modellerini yaratacak mahalli idarelerdir. Halen yaşlımızı ücretsiz ulaşım imkanından yararlandırmayan mevcut yöneticiler suç işlemektedirler. Tüm ülkede geçerli tek kart sistemi acilen hayata geçirilmelidir. Yasa ücretsiz ulaşım hakkının 60-65 yaş arasına uygulanmasına imkan vermekte, 65 yaşına giren herkese bu hakkın kullanılmasını emretmektedir. Mal ve hizmetlere erişim kadar, aktif yaşam için evden çıkmayı sağlayan ücretsiz ulaşım hakkı yaşlının en önemli haklarından biridir. Toplumsal yaşama eşit erişim onların da hakkıdır.

Mahalli idarelerin iyi uygulamalarının tanıtılması, paylaşılması ve takdir edilmesi gerekir. Kamusal hayata katılımların önündeki engelleri kaldırmak, katılımcı olmak, yardımcı aletlere erişilebilirliği sağlamak, yaşlı kulüpleri ve sosyal mekanları yaratmak mahalli idarelerin yükümlülüğündedir. Sağlanacak sosyal hizmetlere ve bakım hizmetlerine ulaşım kolay olmalıdır.



Şehir meydanları yaratılmalıdır. Güvenli yol geçişleri ve kaldırımlar, yaşlıların mekanlarında yaşamlarını sürdürebilmeleri için alınacak tedbirlerdendir. Kurulacak kooperatiflerle onlara sağlıklı ve ucuz yiyecek ve giyecek sağlanabilir. Yeni teknolojileri öğrenmeleri için fırsat yaratılmalıdır. Sağlık hizmetlerine ulaşmaları kolaylaştırılmalı, hastane kapılarında sıra beklemeleri önlenmelidir. Yaşlı dostu havaalanları, şehir terminalleri, tuvaletler önemlidir. Yaşlılarımız için tele destek gibi imkanlar, yaşam destek merkezleri, psikososyal hizmetler, yaşlı lokalleri, yaşlıların eserlerini sergileyebilecekleri sergi salonları hazırlanmalı, çok kuşaklı toplum merkezleri açılmalıdır.

Ekonomik büyümenin sosyal yönü önem kazanmıştır. Artık ülkeler sadece kişi başı milli gelir endeksleri ile değil, sosyal gelişme endeksleri ile karşılaştırılmaktadır. Aynı şekilde şehir, kasaba ve köylerde sosyal gelişme yönleri ile değerlendirilmeye başlanmıştır. Temel insani ihtiyaçlar ve vatandaşlara sağlanan fırsatlar değerlendirilmeye alınmaktadır. Çevresel konularda; biyolojik koruma, kaliteli eğitim ve kaliteli sağlık hizmetlerine erişim endeksinin önemli bileşenlerindedir. Yaşlılık alanında yapılacak yatırımlarla daha yüksek sosyal gelişmişlik seviyesine ulaşmak mümkündür. Mahalli idarelerimizin yaptıkları hizmetler ile ilgili veri tabanı oluşturmaları, etkinlik ve harcamalarında sosyal gelişmeyi merkeze almaları şarttır. Hedef çok yüksek sosyal gelişme, ve insani gelişme olmalıdır.

Mahalli idareler yöneticileri ve yönetimde görev alma talebi olanlar, yaşlı ve emekliye sahip çıkmaya, sosyal gelişmeyi artırmaya hazır mısınız?



## **EMEKLİLERİN; SEÇİM BİLDİRGELERİNDE, GÖRMEK İSTEDİKLERİ VE MİTİNG MEYDANLARINDA ADAYLARDAN DUYMAK İSTEDİKLERİ :**

### **EMEKLİLERİMİZ VE YAŞLILARIMIZ KONUT SAHİBİ OLABİLMELİ...**

Türkiye Emekliler Demeğimizin 'Altın Projesi' olarak, TÜED Proje Grubumuzca geliştirilen ve evi olmayan emeklilerimizin uygun ödeme koşullarıyla TOKİ vasıtasıyla ev sahibi olabilmesine imkan tanıyan kontenjan projesi, halen yürütülmektedir. Devlette devamlılık esas olduğundan, evi olmayan emeklilerimize yönelik konut projesinin kapsamı genişletilmelidir.

Bu noktada; Mahalli İdarelerimiz, gerek arsa tahsisi gerekse konut projelerinin üretilmesi veya kolaylaştırılması, yapılması aşamalarında aktif rol almalıdırlar. Emeklilerimizin ve yaşlılarımızın sağlıklı konutlara uygun ödeme koşullarıyla erişimi için yerel yönetimlerimiz harekete geçmelidirler.

### **EMEKLİYE VE YAŞLIYA POZİTİF AYRIMCILIK UYGULANMALI...**

Yaşları itibariyle, hayatlarının en hassas dönemini huzur içerisinde yaşamak durumunda olan emeklilerimize, referandumda getirilen koşullardan birisi olarak, anayasada çerçevesi belirlenen pozitif ayrımcılık ilkesi yerel yönetim boyutunda hayata geçirilmelidir. Belediye meclislerinde görüşülen yaşlıya yönelik öneriler, pozitif ayrımcılık yapılarak hızlıca sonuçlandırılmalıdır.

### **AKTİF YAŞLANMA POLİTİKALARI ÜRETİLMELİ...**

2012 Yılı Avrupa Aktif Yaşlılık ve Nesillerarası Dayanışma Yılı olarak ilan edilmiştir. Bu kapsamda, aktif yaşlanmayı içeren politikaların sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte belirlenerek uygulamaya konulması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Nesillerarası dayanışma açısından da, emeklilerimizin tecrübelerinden istifade edilecek istihdam şekilleri yaratılmalıdır. Yaşlılık Bakım Modelleri geliştirilerek emekli ve yaşlıların korunması sağlanmalı, yaşlılıkta insanca yaşamayı temin edecek sosyal yardım düzenlemeleri geliştirilmelidir.

### **ANAYASA'DA YAŞLILAR İÇİN ÖNGÖRÜLEN POZİTİF AYRIMCILIK HAYATA GEÇİRİLMELİ...**

Yaşlılar için Anayasamızla getirilen pozitif ayrımcılıkla; Yaşlıların fizyolojik ihtiyaçları dikkate alınarak, başta ısınma ve barınma ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde kira ve yakıt yardımı yapılmalıdır. Doğalgaz, elektrik, su, telefon ve ulaşım hizmetlerinde pozitif ayrımcılık sağlayacak şekilde özel indirimler uygulanmalı, yaşlı bakan ailelere sosyal ve ekonomik destek sağlanmalıdır.





## **ÜCRETSİZ TOPLU TAŞIMADA YEKNESAKLIK SAĞLANMALI...**

6495 sayılı Kanun gereğince, 65 yaştan gün alanlara belediyeler ve kamu kuruluşlarında sağlanan ücretsiz veya indirimli olarak toplu taşıma araçlarından yararlanmada yeknesaklık sağlanamaması nedeniyle bazı il ve ilçelerde uygulama farklılıkları mağduriyete neden olmaktadır. Toplu taşıma araçlarından ücretsiz veya indirimli yararlanmada kimlik belgeleri yeterli olduğundan, uygulama birlikteliği sağlanmalı ve seyahat hakkı herhangi bir gerekçeyle engellenmemelidir.

Diğer taraftan; 6495 sayılı Kanun'la tanınan 65 yaşı, 60 indirme yetkisi de belediyelerce ücretsiz ulaşım hakkı için kullanılmalı ve alt sınır 60 yaşa çekilmelidir.

## **KOLAY ERİŞİMLİ HİZMET NOKTALARI OLUŞTURULMALI...**

Yaşları itibariyle özel bakıma ve özel ürünlere ihtiyaç duyan yaşlılara, bu hizmetleri ve ürünleri bir arada ve uygun fiyatlarla bulabilecekleri kooperatif tarzı yapılanmalar, yerel yönetimlerce temin edilmelidir. Yaşlıların, bu birimlere erişim kolaylığı da sağlanmalı ve ihtiyaçlar evlerine kadar teslim edilmelidir.

## **EMEKLİLERE VE YAŞLILARA İNDİRİMLER UYGULANMALI...**

Yaşadıkları hassas dönem nedeniyle özel ihtiyaçları bulunan emekli ve yaşlılarımıza, bu ihtiyaçlarının temini sırasında özel indirim uygulamaları getirilmeli, başta su faturaları olmak üzere mümkün olan hizmetlerde özel indirimler ve öncelikler sağlanmalıdır.

## **YAŞLILIK ENSTİTÜLERİ VE YAŞLI MECLİSLERİ KURULMALI...**

Yaşlıların ve emeklilerin sorunlarını, yerel bazda çözülmesi gereken sıkıntılarını veya geleceğe yönelik sunulacak hizmetlerin planlamasını yapabilecek bilimsel merkezler ve Yaşlı Meclisleri kurulmalı, buralarda yapılan araştırmaların sonuçları, Genel İdarece kurulacak bir Yaşlılık Enstitüsü'nde toplanmalı ve bu bilgiler ışığında Ulusal Yaşlılık Politikaları üretilmelidir.

## **EMEKLİ VE YAŞLIYA TATİL İMKANI SUNULMALI...**

Mahalli İdareler - Özel Sektör ve STK işbirliğiyle emeklilerin ve yaşlıların uygun ekonomik ve sağlıklı koşullarda tatil yapabilmelerini sağlayacak projeler geliştirilmelidir. Bu projelere devlet katkısı da sağlanmalıdır.

## **YAŞLI VE EMEKLİYE HİZMET SUNAN STK'LAR DESTEKLENMELİ...**

Yaşlıların ve emeklilerin kurdukları ya da onlara hizmet sunan Sivil Toplum Kuruluşları'nın projeleri desteklenmeli, katılımcı demokrasi modelleri geliştirilmelidir. Mahalli idarelerle STK'ların; yaşlı ve emekli yaşamını kolaylaştıracak ortak projeleri için fonlar ayrılmalıdır.